

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ**

**Састанак Сталних комитета Конвенције о противпешадијским минама
Женева, 20-24. јун 2011. године**

**Стални комитет о уклањању мина, образовању о ризицима везаним за
мине и технологију минског деловања**

I

Проблеми у вези са разминирањем у Србији су бројни и углавном су условљени специфичностима минске ситуације и недостатком новца за обављање разминирања.

Специфичност минског проблема у Србији огледа се у чињеници да се у нашој земљи, поред група мина на југу Србије уз административну линију са КиМ, на великим површинама налази и неексплодирана касетна муниција, авионске бомбе - ракете и друге врсте неексплодираних убојитих средстава.

II

Након оснивања Центра, као националног координатора за разминирање, у пограничном подручју са Републиком Хрватском у општини Шид обављено је извиђање на простору од 10.000.000 м² за који се сумњало да је минирао. Утврђено је да су противпешадијске и противтенковске мине постављене на површини од 6.197.791 м².

Имајући у виду да се на овом подручју нису могле уклањати само противпешадијске мине без уклањања противтенковских мина, обављено је разминирање свих врста и типова мина и других неексплодираних убојитих средстава на површини од 6.197.791 м², на којој је пронађено и уништено 5.139 разних врста мина и НУС (3.997 ПП, 842 ПТ мина и 300 НУС). Разминирање је обављено уз помоћ донација, које су, преко Међународне фондације за разминирање и помоћ жртвама мина (ITF) дале владе: САД, Норвешке, Немачке, Шпаније, Канаде, Чешке и Делегација Европске комисије, као и ЈП „Грађевинска дирекција Србије“.

На територији Србије, у пограничном подручју са Хрватском више нема минских поља. Последње мине са тог простора су уклоњене 10.11.2009. године.

У Србији се не производе противпешадијске мине.
Залихе противпешадијских мина су уништене у мају 2007. године

Иако су уништене залихе противпешадијских мина и очишћена минска поља која су нам била позната до децембра 2009. године, Република Србија још није у могућности да поднесе Декларацију о извршењу обавеза из Члана 5., јер се крајем 2009. године дошло до сазнања да се уз административну линију са Косовом и Метохијом налазе групе разних врста мина.

Одмах по сазнању да се на том делу Србије налазе групе разних врста мина, организовали смо извиђање у коме нам помажу Норвешка народна помоћ и ИТФ. Резултати извиђања су показали да у општинама Бујановац и Прешево мински сумњива површина износи око 3.800.000 м². Центар је припремио пројекте за разминирање једног дела овог простора и предузима акције за обезбеђење донација или других извора финансирања да се почне са разминирањем и у овом делу Србије.

Указујемо да је Србија према Отавској конвенцији преузела обавезу да до 1. марта 2014. године уклони све ПП мине у минираним зонама под њеном јурисдикцијом и надамо се да ћемо уз помоћ донатора то и учинити.

III

Утврђено је да је у току бомбардовања наше земље 1999. године НАТО деловао касетним бомбама, у којима се налазило од 145 до 247 комада касетне муниције, по 16 општина у Републици Србији без Косова и Метохије: (Град Ниш – општине Медијана и Црвени Крст, Краљево, Брус, Прешево, Бујановац, Куршумлија, Рашка, Гаџин Хан, Лепосавић, Сјеница, Чачак, Владимирци, Кнић, Стара Пазова и Сопот).

У току и непосредно након бомбардовања, наша полиција и војска су уклањали касетну муницију која се налазила на површини земље што је значајно утицало на смањење броја страдалих, пре свега, цивила. С обзиром да том приликом није откривана и уништavana касетна муниција која је продрла у земљу, тај посао се мора обавити како би се у потпуности осигурала безбедност људи.

До сада је утврђено да се на подручју наведених општина налази 290 ризичних локација укупне површине од 14.920.000 м², а евидентирано је и 110 сумњивих локација укупне површине од 6.151.000 м² на којима ће се обавити додатно извиђање ради потврђивања или одбацивања сумњи о постојању касетне муниције.

Процењујемо да ће након додатних извиђања ризична површина, која је преостала за разминирање износити око 15.000.000 м².

IV

Претпоставља се да се од бомбардовања наше земље 1999. године, 64 авионских бомби-ракета тежине и до 930 кг налази на 44 локације у земљи на дубини и до 20 метара, као и у реци Сави и реци Дунав.

V

Сумња се да се након пожара и експлозије у војном магацину у Параћину (19.10.2006. године) ван војних објеката на површини од око 5.000.000 м² налазе разне врсте неексплодираних убојитих средстава.

На граници са Румунијом, у Ђердапској клисури на Дунаву, 1944. године потопљени су немачки ратни бродови са великом количином противбродских мина и других убојитих средстава, које представљају опасност за људе, бродове и животну средину. На овој локацији је 2006. године обављено извиђање и утврђено је да су на територији Србије потопљена 22 ратна брода, а да се на 4 брода налазе противбродске мине и друга неексплодирана убојита средства.

VI

Центар за разминирање у Србији остварује међународну сарадњу у области противминског деловања са бројним субјектима.

Сарадња са ITF-ом, као и регионална сарадња кроз разне форме рада Савета за координацију противминског деловања у југоисточној Европи (SEEMACC) даје одличне резултате.

Остварује се добра билатерална сарадња са Центром за уклањање мина у Босни и Херцеговини, а посебно са Хрватским Центром за разминирање кроз размену искустава о разминирању, о контроли квалитета разминирања, изради и реализацији пројеката, обуци кадрова и др.

Ради унапређења досадашње сарадње Центар је 24. фебруара 2011. године са ITF-ом потписао Меморандум о разумевању, а потписивање Протокола о сарадњи са Хрватским центром за разминирање је у завршној фази.

VII

Проблеми у вези са разминирањем у Србији су бројни и Србија их сама без финансијске помоћи међународне заједнице и донатора не може решити у разумном року.